

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА ●

● NO.39 (3159) ●

● ЧАЦВЕР, 15 КАСТРЫЧНІКА, 2009

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

Дрэва дружбы
Пісьменнікі з Беларусі былі гасцямі міжнароднай кніжнай выставы ў Ашхабадзе
Стар. 2

Знічкі Айчыны
Стар. 3

Тэатральная рапсодыя
Міжнародны фестываль “Панарама” сабраў у Мінску творчыя калектывы з розных краін свету
Стар. 4

ПАДЗЕЯ

Пад знакамі Дабрыні

У Мінску адзначылі Міжнародны дзень ненасілля

Іван Ждановіч

Няспешнасць, паглыбленне ў сутнасць ідэі — адметная рыса індыйскага менталітэту. Як і беларускага, пагадзіцеся. Дарэчы, і шэраг словаў санскрыта (старажытнай літаратурнай мовы Індыі) падобныя да нашых: веды, кавалак, сваяк... Пэўна, з жадання ўсвядоміць усё да першапрычын і пачалася філасофія Махатмы Гандзі: ён сваё парадаксальнае вучэнне сацыяграха (памкненне да ісціны) бачыў не як зброю слабых, а, наадварот, як зброю моцных духам. Тыя ідэі і вызначалі тактыку ненасільнай барацьбы індыйскага народа за незалежнасць ад Вялікабрытаніі.

Няма сумненняў, ідэі пра ненасілле вельмі актуальныя і сёння. Не здарма ў 2007 годзе Арганізацыя аб'яднаных нацый аб'явіла дзень нараджэння Махатмы Гандзі (2 кастрычніка) Міжнародным днём ненасілля. Сёлета па ініцыятыве пасольства Індыі ў Беларусі ён упершыню адзначаўся ў Мінску. Мяркуючы па вялікай колькасці асоб з дыспрадаўніцтваў, што сабраліся ў Доме дружбы, празваным “акадэміяй народнай дыпламаты”, высокія ідэалы Ган-

Пасол Індыі ў Беларусі Рамеш Чандэр і яго жонка Відзья ў захапленні ад ігры беларускіх цымбалістак

дзі пра мір і ненасілле знаходзяць прыхільнікаў па ўсім свеце. І таму супольніцтва мае шанец. Дарэчы, Беларускае аддзяленне савецка-індыйскай дружбы было створана яшчэ ў 50-я гады, тады ж гасцём

мінскага Дома дружбы быў індыйскі пісьменнік і грамадскі дзеяч Рабіндранат Тагор.

Увогуле ж, як наглядна засведчылі на свяце юныя музыканты з 5-й мінскай гімназіі, лепш пе-

рамагаць сілай мастацтва. І калі цымбалісткі Паліна Марцінчык і Уладзіслава Хаўратовіч натхнёна ігралі шчыmlіваю мелодыю Ігара Лучанка “Мой родны кут”, яе з мілаваннем слухалі ўсе.

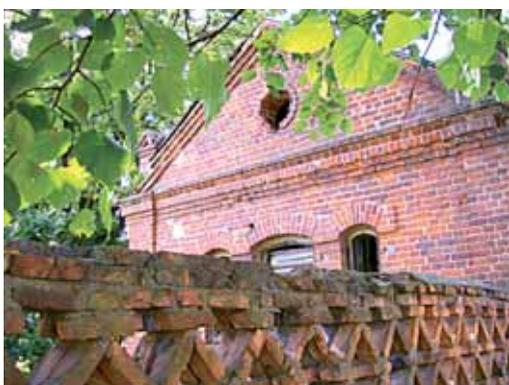
ГОД РОДНАЙ ЗЯМЛІ

Смілавіцкая восень

У пасёлку над Волмай шануюць даўніну і дбаюць пра будучыню

Людміла Мінкевіч

Ён так і глядзіць на мяне, гэты невялікі каменны ідал, падобны да чалавека, з рукамі, галавой-шыбай і тулавам. Побач з ідалам — камень, дакладней, яго палова, з паглыбленнем: туды, пэўна, налівалі, а затым падпальвалі тлушч. Гэта рэшткі капішча (свяцілішча) язычнікаў, тут нашы продкі пакланяліся багам. Святое месца — на вяршыні ўзвышша, “Святой Горкі”, якое з 1955 года адведзена пад праваслаўныя могілкі. Вось дзе, кажуць старажылы, той цэнтр, вакол якога спрадвеку жылі і гаспадарылі людзі. Сяліліся ж найперш з паўднёвага боку ад капішча, бліжэй да рэчкі Волмы, дзе сучасныя Смілавічы. Узпэўнена: гарадскому пасёлку, што ў Чэрвенскім раёне, кіламетраў за 30 на ўсход ад Мінска, як і камяням, ад якіх ён

У старых муроў — свая прыгажосць Сёння Смілавічы маладзёнец разам са сваімі юнымі жыхарамі

вядзе пачатак, не менш за тысячу гадоў. Аднак у старых хроніках Смілавічы ўпершыню згадваюцца толькі ў 1483 годзе...

“Ля Волмы-ракі/ У згодзе жывуць мужыкі./Жывуць, не сумуюць./Дружбу народаў мацуюць”, — піша ў паэме мясцовы краязнаўца і паэт Іван Ярашэвіч. І сапраўды, сёння Смілавічы сталі домам для

прадстаўнікоў аж 18 нацыянальнасцяў: грузіны, татары, башкіры, армяне, малдаване, палякі, літоўцы... Доўгі час гэта быў тыповы яўрэйскі пасёлак: у XIX стагоддзі, да прыкладу, яўрэй тут жыло каля 70 працэнтаў. Значная іх частка, каля 2000 чалавек, былі расстраляны ў час Другой сусветнай вайны, у рове “Саламянка”. Там

цяпер стаіць помнік загінулым, шапочуць лісцем пасаджаныя землякамі ў знак памяці ліпы.

Дарэчы, сёння смілавіцкія жыхары наведваюць розныя храмы: праваслаўную царкву, каталіцкую капліцу, мусульманскую мячэць ці храм веры евангельскай — у залежнасці ад веравызнання. → Стар. 2

ВЕСТКИ

Журавель — на Палессе ляціць...

Іван Яцкевец

Пераможцам конкурсу “Настаўнік года” стаў Юрый Андрэйчык з Ганцавічаў

Ужо 18-ы раз у Мінску праходзілі конкурсныя спаборніцтвы лепшых настаўнікаў краіны. Сёлета яны доўжыліся дванаццаць дзён. У выніку лепшым прызнаны Юрый Андрэйчык, дырэктар СШ № 2 з палесскага горада Ганцавічы, настаўнік біялогіі. Дарэчы, ужо шосты раз пераможцам становіцца прадстаўнік Брэстчыны, а сярод фіналістаў былі настаўнікі нават з невялікіх сельскіх школ. Па традыцыі лепшых у беларускай школе педагогаў узнагароджаў Прэзідэнт. Юрый Андрэйчык атрымаў з рук Аляксандра Лукашэнкі не толькі прыз “Крышталны журавель”, але і ключы ад новага аўтамабіля.

Юрый Андрэйчык закончыў Віцебскі педуніверсітэт у 1996 годзе па спецыяльнасці “настаўнік біялогіі і хіміі”. Як прызнаўся ў адным з інтэрв’ю, выкладае “не біялогію, а навуку жыцця ў гармоніі з прыродай, светам людзей і ўласнай душой”.

Адукацыя па высокім стандартзе

Міжнародныя сертыфікаты разлічваюць атрымаць да канца 2010 года ўсе беларускія ВНУ

Пра гэта паведаміў журналістам міністр адукацыі Аляксандр Радзькоў, які прыняў удзел у цырымоніі ўручэння Беларуска-Расійскаму універсітэту сертыфіката якасці на адпаведнасць патрабаванням стандарту ISO 9001:2008. «Беларуская сістэма адукацыі заўсёды імкнулася адпавядаць сусветным стандартам, але вельмі хочацца, каб гэта было не толькі на словах, але і пацвярджалася дакументальна міжнароднымі экспертамі», — адзначыў міністр.

Сертыфікацыя беларускіх ВНУ дазволіць ім атрымаць канкурэнтную перавагу на рынку адукацыйных і навуковых паслуг, больш поўна задавальняць патрэбы грамадства і дзяржавы ў кампетэнтных спецыялістах.

Дрэва дружбы

Пісьменнікі з Беларусі былі гасцямі міжнароднай кніжнай выставы ў Ашхабадзе

Кастусь Ладуцка

Многія стасункі літаратараў, на жаль, часцяком застаюцца па-за ўвагай. Прычын на тое некалькі, і ці не першая — інфармацыйны вакуум, што ўсё ж існуе паміж былымі савецкімі рэспублікамі. Якім было маё здзіўленне, калі ў нядаўняй паездцы ў Ашхабад вядомы дзіцячы паэт Касым Нурбадаў падараваў уласную анталогію перакладаў паэзіі народаў свету “Цуда-дрэва”. Выдадзена яна яшчэ ў 1992 годзе ў выдавецтве “Магарыф”. І стала своеасаблівым дадаткам да аўтарскіх перакладных анталогій народных паэтаў Туркменістана Керыма Курбаньяпесава — “Букет дружбы” і Каюма Тангрыкуліева — “Вясёлыя арэлі”, дзе таксама знайш-

лося месца і беларускім паэтам. У прыватнасці, у кнізе, падрыхтаванай Касымам Нурбадавым, прадстаўлены творы Васіля Віткі, Эдзі Агняцвет, Авар’яна Дзержынскага.

Варта заўважыць, што гэтая “сустрэча” супала яшчэ з адным цікавым адкрыццём. Народны паэт Туркменістана Атамурад Атабаеў літаральна ў сёлёнім верасні пераклаў і надрукаваў у газеце “Эдэбят ве сунгат” (“Літаратура і мастацтва”) новыя вершы вядомага беларускага паэта Алеся Бадака. А калі напрыканцы верасня на Чацвёртай Ашхабадскай міжнароднай кніжнай выставе ладзіўся паэтычны турнір з удзелам беларускіх і туркменскіх пісьменнікаў, то ўжо сам Алесь Бадак чытаў па-бе-

Беларуская дэлегацыя на прыёме ў Міністэрстве адукацыі Туркменістана

ларуску вершы Атамурада Атабаева.

— Традыцыя ўзаемаперакладаў, — расказвае паэт і перакладчык Касым Нурбадаў, — павінна доўжыцца. У свой час у выдавецтве “Магарыф” мы выдалі анталогію беларускай дзіцячай літаратуры “Яснае сонейка”. З беларускага боку ўкладальнікам ёмістага тома быў паэт Алесь Емялянаў, да работы спрычыніўся і вялікі аград туркменскіх перакладчыкаў. Спадзяюся, што сустрэча ў Ашхабадзе з беларускімі пісьменнікамі — першая, заўважце, за многія

гады! — паспрыяе развіццю і пашырэнню традыцыі. А тое, што і за гэты час, калі стасункі былі разладжаны, ёсць што перакладаць, мы ніколі не сумняваемся.

На выставе ў Ашхабадзе было наладжана адмыслова свята для туркменскіх школьнікаў і студэнтаў. Называлася яно “Вясёлыя арэлі”. Пра сучасную беларускую літаратуру, творы апошніх гадоў, адрасаваныя дзецям, расказвалі галоўны рэдактар часопіса “Бярозка” прэзаік Алена Масла, галоўны рэдактар часопіса “Нёман” паэт Алесь Бадак.

Туркменскі бок прадстаўлялі пісьменнікі Агагельды Аланазараў, Касым Нурбадаў, Нармухамет Какабаеў, Абдыла Ёсламаў, народны паэт Туркменістана Каюм Тангрыкуліеў. Выступала і літаратурная моладзь. Нашчадкі Махтумкулі, цікавыя маладыя туркменскія паэты-студэнты Туркменскага дзяржаўнага ўніверсітэта Сейітмурад Гельдыеў і Акнур Разыева чыталі свае творы пра сённяшні Туркменістан і пра вечныя каштоўнасці туркменскага народа: чуласць, дабрыню, спагаду...

На ўсе рукі майстар

Аляксандр Цімохін

У прафесійна-тэхнічным каледжы Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі праходзіць эксперымент па ўвядзенні новай спецыяльнасці «мехатроніка»

Такі рабочы з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй зможа не толькі працаваць на станках з лічбавым праграмным кіраваннем, але і абслугоўваць іх, таксама як і распрацоўваць новаўвядзенні для гэтых станкоў частцы гідраўлікі, механікі, электронікі. Па сутнасці, адзін спецыяліст будзе апэратарам і наладчыкам, а таксама праграмістам і электрыкам. Безумоўна, асвоіць такую складаную спецыяльнасць немагчыма без сучаснага абсталявання ў рабочых майстэрнях. Усё гэта ў каледжы ёсць. Найноўшыя станкі і лабараторыі дазваляюць весці навучанне на самым сучасным узроўні.

Сёння 60 навучэнцаў асвойваюць новую спецыяльнасць. Праз два гады адбудзецца першы выпуск. Заяўку на будучых выпускнікоў ужо даслалі Мінскі завод колавых цягачоў і Мінскі трактарны завод.

Прыгожыя грошы

Максім Гурыновіч

Памятныя манеты Нацыянальнага банка атрымалі прэстыжныя ўзнагароды

Конкурс “Манетнае сусор’е — 2009” арганізаваў расійскі выдавецкі дом “Уотэр Марк”, які выдае спецыялізаваны часопіс пра манеты і медалі “Залаты чырвонец”. Дыплом пераможцы па выніках інтэрнэт-галасавання “Прыз глядацкіх сімпатый” заваявала манета Нацбанка Беларусі “Свяціцель Мікалай Цудатворца” з серыі “Праваслаўныя святыя”. Цікава, што выйва на яе рэверс зрабіла мастачка з Польшчы Уршула Валежак, на аверс — беларуска Святлана Заскевіч. Дыплом і другое месца ў намінацыі “Манета года” атрымала памятная манета таксама Нацбанка Беларусі “Легенда пра зязюлю” з серыі “Беларускія народныя легенды” (мастак Аксана Навасёлава). А манета “Наваселле” з серыі “Сямейныя традыцыі славян” (мастак Святлана Някрасава) заняла трэцяе месца ў намінацыі “Сярэбраная манета года”.

Цырымонія ўзнагароджання пераможцаў прайшла ў Санкт-Пецярбургу. Гэта не першая перамога беларускіх памятных манет у прэстыжным конкурсе.

Смілавіцкая восень

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 1)

Прыемны водар кавы, гучыць прыгожая французская мелодыя... Мы з Святланай Хасяневіч, метадыстам смілавіцкага Дома дзіцячай творчасці, уваходзім у залу, у якой — атмосфера Парыжа, інтэр’ер у стылі кавярні “Ратонда”, якая некалі была штаб-кватэрай парыжскай мастацкай эліты, карціны, мальберты... І ўяўляецца, як збіраліся гадоў сто таму за сталом кавярні члены “Парыжскай школы”, знакамітыя ў будучыні, а тады мала каму вядомыя Пікасо, Шагал, Рывера, Мадзільяні і іх сябра Хаім Суцін. Так сталася, што Хаім, дзесятае дзіця ў беднай яўрэйскай сям’і з беларускай вёскі Смілавічы, з дзяцінства вельмі цягнуўся да жывапісу — занятку для іудзеяў забароненага. І ўсё ж ён паступова дамагаецца свайго: спачатку займаецца ў прыватнай школе Якава Кругера, затым тры гады вучыцца ў Вільні і, нарэшце, Парыж... Гады пакут, бадзянняў, голаду, хвароб — можа, гэта і каштавала таго, каб пра Суціна загаварыў увесь свет. Цяпер яго экспрэсіўныя, “вар’яцкія”, падобныя да ўрагану карціны на аўкцыёнах купляюць за мільёны долараў, а сярэд уладальнікаў яго прац былі Ізабела Раселіні, сем’і Чапліна, выдаўца Галімара, нашчадкі Шагала, Фрэнсіс Форд Копала... Знамянальна, што музей Хаіма Суціна, адкрыты пры садзеянні ЮНЕСКА ў лютым 2007

Пчальяр Іван Халевінскі

года, размясціўся ў Доме дзіцячай творчасці: мясцовым талентам ёсць да чаго імкнуцца.

Нямногае з таго, што засталася ў Смілавічах ад палаца Ваньковічаў XIX стагоддзя, нагадвае: некалі пілі тут на верандзе гарбату, танцаваў у прасторных залах польку і мазурку Напалеон Орда, ствараў галерэю партрэтаў мастак Валенцій Ваньковіч, натхняўся на напісанне знакамітага “Страшнага двара” кампазітар Станіслаў Манюшка... Пра аднаўленне сядзібы ідуць размовы даўно, і першыя крокі ў гэтым кірунку зроблены. Летась, напрыклад, на яе тэрыторыі быў створаны міжнародны валанджёрскі лагер: працавалі разам студэнты з Бельгіі, Францыі, Партугаліі і

Валёнкі — брэнд Смілавічаў

У музеі Суціна

навучэнцы Смілавіцкага аграрнага каледжа.

Вырабы Смілавіцкай валюшня-лямававай фабрыкі мяккія, пухнатыя. Цёплыя! Валёнкі на любы густ робяць тут больш за 80 гадоў. Для дзяцей і дарослых, светлыя і цёмныя, з футрам і вышыўкай, з галёшамі і падшытай падэшвай. Як мне расказалі на прадпрыемстве, цёплыя смілавіцкі абутак ахвотна носяць у Канадзе, ЗША, Японіі, Італіі, Германіі, Польшчы... Штодзень на фабрыцы збіваюць да трысячы пар гэтага “стратэгічнага прадукта”. Ёсць яшчэ ў Смілавічах гарбарны завод, прадпрыемства меліярацыйных сістэм, робяць там і шклопакеты.

Іван Ярашэвіч бясконца можа

расказваць пра Смілавічы. Гісторык па адукацыі, дырэктар школы па пасады, краязнаўца па душы, ён прысвяціў пасёлку шмат вершаў. Цяпер чакае выхаду сваёй кнігі “Гісторыя Ігуменшчыны-Чэрвеншчыны ў назвах”. Кажы, што ведае бадай што кожнага з шасці тысяч смілавіцкіх жыхароў. Сама бачыла, як яго з добрай усмешкай вітаюць прахожыя, а дзеці на школьным калідоры “Добры дзень, Іван Паўлавіч!” выводзяць радасным хорам.

На гербе, сцягу горада Чэрвеня, як і на гербе школы, дзе працуе Іван Ярашэвіч, ёсць пчала — пэўна, сімвалізуе працавітасць мясцовых людзей. А ў Івана Халевінскага, які вядомы ў акрузе як таленавіты, клапатлівы пчальяр, я пачыла і жывых пчол, і мядком пачаставалася. Больш за 20 вулляў гудуць паміж радамі акуратна высаджаных гаспадаром маладых яблынь. І ўжо без малога трыццаць гадоў займаецца Іван пчальярствам, пераняўшы вопыт ад дзеда. Між іншым, той першы вулей, узяты ад дзеда, і сёння “працуе” на ўчастку — як напамінак пра пачатак пасекі. “Пакаштуйце”, — працягвае мне мядовыя соты Іван. Смачна! Упершыню паспрабавала я ў яго і пярку — пылок з кветак, назапашаны пчоламі. І потым яшчэ доўга адчувала прыемны, саладкавы, з вытанчанай кіслінкай смак. Між іншым, падобны на агульнае ўражанне ад паездкі ў Смілавічы...

Жлобін — горад, дзе паядналися мінулае і сучаснасць. Адзін з буйнейшых прамысловых цэнтраў краіны, ён і некалі вызначаўся на фоне іншых паселішчаў Беларусі. Паселішча вядома з XV ст., у XV–XVII стагоддзях існаваў Жлобінскі замак. Імпульс развіццю горада надало будаўніцтва Лібава-Роменскай чыгункі. З 1902 года пачала дзейнічаць яшчэ і лінія Пецярбург – Адэса. Гэтая акалічнасць уплывала і на тое, куды, у якія краі і старонкі разліталіся сыны і дочки Жлобіна, навакольных паселішчаў...

Жлобін. Паштова-тэлеграфная кантора. Пачатак XX ст.

Жлобін. Набярэжная

Знічкі Жычынны

Жлобін. Царкоўная вуліца

Алесь Карлюкевіч

З часам, калі будзе выдадзена поўная гісторыка-краязнаўчая энцыклапедыя літаратурных мясцін, то і ў раздзел, прысвечаны Жлобіну, Жлобіншчыне ўвогуле, дадасца і імя пісьменніка Сямёна Міхайлавіча Бытавога. Нарадзіўся ён у Жлобіне 2 сакавіка 1909 года. У 1925 годзе зусім маладым чалавекам пакінуў Беларусь. Патрапіў у Ленінград. Працаваў на заводзе. Друкавацца пачаў у часопісе “Резец”. Ужо ў 1927-м годзе малады паэт становіцца адказным сакратаром часопіса “Звезда”. Тады выходзяць і першыя кнігі нашага земляка. У 1933 годзе Сямён Бытава (сапраўднае прозвішча — Каган) трапляе на Далёкі Усход. Працуе карэспандэнтам. Адна за другой выходзяць кнігі нашага земляка — “Далёкі Усход”, “Амур у баі”, “Граніца”, “Край усходу”. У Вялікую Айчынную вайну ураджэнец Жлобіна — карэспандэнт на Ленінградскім фронце. За ратную і мірную працу Сямён Міхайлавіч адзначаны ордэнамі Чырвонай Зоркі і Працоўнага Чырвонага Сцяга. Памёр Бытава-Каган у лютым 1985 года, паспеўшы выдаць болей трыццаці кніг.

Зямляк Сямёна Бытавога і яўрэйскі пісьменнік Рыгор Добін, які нарадзіўся ў Жлобіне 10 чэрвеня 1905 года. Як і многія яго ровеснікі, у літаратуру ён прыйшоў праз самаадукацыю і набыццё сур’ёзнага ўласнага жыццёвага вопыту. Першыя крокі на ніве прыгожага пісьменства зрабіў, калі працаваў у Харкаве. У 1920–1930-я гады гэты горад

зрабіўся сапраўдным асяродкам літаратурнага жыцця ва Украіне. Першае апавяданне Р. Добіна было надрукавана ў 1928 годзе ў харкаўскай яўрэйскай газеце. А ў 1931 годзе пабачыў свет першы зборнік апавяданняў “Вакол млына”. У 1932 малады чалавек пакідае Харкаў і пераязджае ў Бірабіджан. Працуе ў газеце “Бірабіджанер штэрн”. Магчыма, ураджэнец Жлобіна пазнаёміўся там і з беларускім кіндраматургам Рыгорам Кобецам: ён наведваўся з доўгатэрміновымі камандзіроўкамі ў Яўрэйскую аўтаномную вобласць у 1933, 1935, 1937 гадах. У 1938 годзе Рыгора Добіна (як, між іншым, і заслужанага дзеяча мастацтваў БССР Кобеца) рэпрэсавалі. Вызвалілі “японскага шпіёна” ў сакавіку 1940 года, пасля арышту галоўнага чэкіста СССР Якова. Малады, але ўжо і вопытны, ва ўвесь смак паспытаўшы жыцця, пісьменнік Рыгор Добін разам з сям’ёю пераязджае ў Беларусь. У Мінску літаратару прапаноўваюць пасаду карэспандэнта газеты “Октябрь” (ці як перакладалі на беларускі лад з ідзіш яе назву, “Акцябэр”) у Беластоку. Вайну сустрэў у Ваўкавыску. Патрапіў у гета ў акупіраваным Мінску. Займаўся падпольнай работай. З сакавіка 1942 — у партызанскім атрадзе “Мсцівец”, які

Жлобін. Сінагога

Жлобін. Украіна

дзеячаў на тэрыторыі Мінскай вобласці. Са снежня 1944 — у Чырвонай Арміі. Узнагароджаны ордэнамі Чырвонай Зоркі, Айчынай вайны 2-й ступені, медалём “Партызану Айчынай вайны” 1-й ступені, іншымі медалямі. Пасля Вялікай Айчынай вайны Рыгор Добін жыў і працаваў у Маскве. Выдаў цэлы шэраг кніг. Адна з іх, якая пабачыла свет на ідзіш, называецца “На беларускай зямлі” (1947). Да гэтых партызанскай барацьбы ў роднай Беларусі, гераізма вязняў гета ў Мінску звяртаўся і ў іншых творах, у тым ліку — і ў рамане “Сіла жыцця”. У 1992 годзе выехаў у Ізраіль. Памёр Рыгор Добін 13 чэрвеня 2001 года, маючы за плячыма 96 гадоў жыцця, пахаваны ў горадзе Ры-

шон ле-Цыён.

А сляды яшчэ аднаго жлобінчанина (нарадзіўся 27 снежня 1918 года) мне давялося шукаць у розных кутках свету. Вульф Восіпавіч Агранаў у 1938 годзе закончыў Ленінградскі мастацкі тэхнікум. А ў 43-м — мастацкі факультэт Усесаюзнага дзяржаўнага інстытута кінамаграфіі. Яшчэ будучы студэнтам, працаваў мастаком кінакарціны “У імя Радзімы” (1943). Пасля — работа на кінастудыях Алма-Аты, Баку, Ашхабада, Ленінграда. У сярэдзіне 1980-х я жыў у Ашхабадзе. Сябраваў з дырэктарам Ашхабадскай кінастудыі Хаджакулі Нарліевым, народным артыстам СССР, вядомым рэжысёрам кіно. Але тады нічога не ведаў пра земляка кінамастака Вульфа Агранава. Калі ж нядаўна давялося пабываць у Ашхабадзе, у верасні 2009 года, то ўжо не змог знайсці архіў “Туркменфільма”. Кінастудыю аб’ядналі з тэлебачаннем — і хто там цяпер нешта будзе шукаць пра рупліўцаў 1940-х?! Спрабую дабіцца нейкага ведання пракіеўскі перыяд у жыцці Агранава. Ва Украіне ж ён працаваў з 1951 года... Пакуль вядома зусім мала. Працуючы на Кіеўскай кінастудыі мастацкіх фільмаў, наш зямляк выступаў мастаком-паста-

ноўшчыкам цэлага шэрагу работ: “Павел Карчагін” (1956), “Лясная песня” (1960), “Гібель эскадры” (1964), “Радзіма Кацюбінскіх” (1969–1970), трылогія “Дума пра Каўпака” (1975–1980), “І ніхто ў свеце” (1985). Працаваў Вульф Восіпавіч і як тэатральны мастак. У Кіеўскім драматычным тэатры імя І. Франка аформіў спектакль па п’есе В. Сабко “Залатое лісце”. А ў Кіеўскім тэатры оперы і балета — вяршыню творчасці Жуля Маснэ оперу “Манон”.

Яшчэ адзін цікавы лёс, злучаны са Жлобіншчынай, лёс Васіля Цімафеевіча Данілава, альбо епіскапа Георгія Данілава, які нарадзіўся ў горадзе 14 жніўня 1964 года. Закончыўшы школу, ён працаваў вадзіцелем, затым служыў у войску. У 1986 годзе паступіў у Маскоўскую духоўную семінарыю. Манаства прыняў 22 снежня 1989 года ў дзень свята абраза Божай Маці “Неспадзяваная радасць”. Пасля семінарыі паступіў у Маскоўскую духоўную акадэмію. Абараніў дысертацыю на ступень кандыдата багаслоўя — “Жыццё і Патрыяршае служэнне Свяціцеля Ціхана (Белавіна)”. Так, таго самага Ціхана, служэнне якога Патрыярхам прыйшлося на грамадзянскую вайну і асабліва жорсткія 1920-я гады. 26 снежня 2002 года на пасяджэнні Свяшчэннага Сінода Рускай Праваслаўнай Царквы наш зямляк быў вызначаны епіскапам Ніжненаўгародскім і Арзамаскім. У лютым 2006 года ўзведзены ў сан архіепіскапа.

© В поісках утраченного

Паштоўкі з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава

